

prima instanță – G. Lungu
instanța de apel – I. Cimpoi, N. Craiu, N. Simciuc

dosarul nr.2ra-869/16

ÎNCHEIERE

11 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Galina Stratulat

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de reprezentantul recurentului Bîrsan Chiril, avocatul Pascal Veronica,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Bîrsan Chiril împotriva lui Bîrsan Ion privind anularea certificatului de moștenitor testamentar, recunoașterea dreptului de proprietate, repararea prejudiciului material și cererea reconvențională înaintată de Bîrsan Ion împotriva lui Bîrsan Chiril privind înlăturarea obstacolelor în folosirea imobilului cu evacuarea din imobil fără acordarea altui spațiu locativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Bîrsan Ion, casată hotărîrea Judecătoriei Ialoveni din 29 septembrie 2014 și emisă o nouă hotărîre de respingere a acțiunii inițiale cu admiterea acțiunii reconvenționale,

c o n s t a t ă

La 24 aprilie 2013, Bîrsan Chiril a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bîrsan Ion privind anularea certificatului de moștenitor testamentar, prelungirea termenului de acceptare a moștenirii, recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesore rămasă după decesul tatălui său Bîrsan Constantin și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea pretențiilor a indicat că la 23 octombrie 1990 a decedat tatăl său. După decesul tatălui, el împreună cu mama sa Bîrsan Elena, au acceptat succesiunea a câte ½ cotă parte din imobilul ce a aparținut defunctului.

La 17 ianuarie 1994 a decedat și mama sa Bîrsan Elena, iar ulterior a aflat că aceasta a testat toată averea pîrîtului Bîrsan Ion, care la 04 decembrie 2012 a obținut la Biroul notarial Dorina Ganța certificat de moștenitor testamentar pe întreaga avere a părinților.

Reclamantul mai precizează că după decesul tatălui, el a rămas să locuiască în casa părintească împreună cu mama sa și astfel moștenind $\frac{1}{2}$ cotă parte din această avere.

Bîrsan Chiril mai invocă faptul că a construit și o anexă, care a fost demolată de către Bîrsan Ion, cauzîndu-i prin aceste acțiuni ilegale, un prejudiciu estimat la suma de 33982,25 lei.

La 26 martie 2014, reprezentantul reclamantului Bîrsan Chiril – avocata Pascal Veronica, a înaintat o cerere de concretizare a pretențiilor.

Cere Bîrsan Chiril anularea certificatului de moștenitor testamentar din 04 decembrie 2012, recunoașterea dreptului de proprietate asupra averii succesoriale rămase după decesul tatălui său Bîrsan Constantin în mărime de $\frac{1}{2}$ cotă parte, încasarea prejudiciului material estimat la suma de 33982,25 lei și încasarea cheltuielilor de judecată, suma acestora nefiind concretizată.

La 04 noiembrie 2013, Bîrsan Ion a înaintat o cerere reconvențională împotriva lui Bîrsan Chiril privind înlăturarea obstacolelor în folosirea imobilului, evacuarea din imobil fără acordarea altui spațiu locativ.

În motivarea cererii reconvenționale, Bîrsan Ion indică că este unicul proprietar al imobilului în litigiu, în baza certificatului de moștenitor testamentar lăsat de mama sa Bîrsan Elena, iar prezența în imobilul în litigiu a lui Bîrsan Chiril și a membrilor familiei acestuia, este ilegală, astfel încălcându-i-i dreptul de proprietate asupra imobilului amplasat în satul Nimoreni, r-nul Ialoveni, drept care este inalienabil.

Cere Bîrsan Ion obligarea lui Bîrsan Chiril și a membrilor familiei sale să nu-i creeze obstacole în folosirea imobilului și evacuarea acestora din imobil fără a li se acorda alt spațiu locativ.

Prin hotărîrea Judecătoria Ialoveni, emisă la 29 septembrie 2014, s-a admis parțial acțiunea depusă de Bîrsan Chiril. S-a recunoscut dreptul de proprietate a lui Bîrsan Chiril în mărime de $\frac{1}{4}$ cotă parte din masa succesorală rămasă după decesul tatălui Bîrsan Constantin din casa de locuit și construcțiile accesorii, cît și a terenului aferent cu suprafața de 0,30 ha amplasate în s. Nimoreni, r-nul. Ialoveni cu nr. cadastrale 5524101461, 5524101461.01, 5524101461.01, 5524101461.02. S-a declarat nul certificatul de moștenitor testamentar eliberat lui Bîrsan Ion la 04 decembrie 2012 de către Biroul notarului Dorina Ganța. S-a încasat de la Bîrsan Ion în beneficiul lui Bîrsan Chiril prejudiciul material cauzat în urma demolării construcțiilor, în mărime de 8493 lei. S-a încasat de la Bîrsan Ion în beneficiul lui Bîrsan Chiril taxa de stat achitată în sumă de 700 lei. În rest, pretențiile înaintate de Bîrsan Chiril și acțiunea reconvențională înaintată de Bîrsan Ion, au fost respinse ca neîntemeiate (f.d. 163, 169-172, V-I).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015, a fost admisă cererea de apel declarată de Bîrsan Ion, casată parțial hotărîrea Judecătoria Ialoveni din 29 septembrie 2014, în partea încasării prejudiciului material și în această parte a fost emisă o nouă hotărîre prin care a fost respins ca nefondat capătul de cerere a lui Bîrsan Chiril privind încasarea sumei de 8493 lei. În rest, hotărîrea primei instanțe a fost menținută. (f.d. 208-216 V-I).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 octombrie 2015 a fost admis recursul declarat de Bîrsan Ion, s-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2015 cu remiterea pricinii pentru rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, a fost admis apelul declarat de de Bîrsan Ion, casată integral hotărîrea Judecătorei Ialoveni din 29 septembrie 2014 și emisă o nouă hotărîre de respingere a acțiunii inițiale ca neîntemeiată cu admiterea acțiunii reconvenționale ca întemeiată, prin care s-a obligat Bîrsan Chiril să înlăture obstacolele folosirea imobilului de către Bîrsan Ion și s-a dispus evacuarea lui Bîrsan Chiril împreună cu membrii familiei sale din imobil.

La 02 februarie 2016 reprezentantul recurentului Bîrsan Chiril – avocatul Pascal Veronica, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărîrii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că, consideră decizia instanței de apel ilegală și neîntemeiată.

Astfel invocă ilegalitatea deciziei instanței de apel, precizînd că la emiterea deciziei instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art. 11 din Codul funciar al RM, conform căruia rezultă că Primăriile au trecut în proprietate terenurile și casele de locuit care aparțineau cetățenilor pînă la 01 ianuarie 1992.

Or, la 15 martie 1993 de către Primărie a fost adoptată dispoziția nr. 3a, prin care s-a confirmat proprietatea terenului familiei Bîrsan.

A mai indicat recurentul că prin adeverința nr. 731 din 01 noiembrie 2007 eliberată de Primăria s. Nimoreni s-a stabilit că a locuit împreună cu familia în casa părintească, a administrat și a asigurat masa succesorală, probă care mai este reconfirmată și printr-o altă probă suplimentară – registrul de conturi al gospodăriilor pentru anii 1987-1997, unde se atestă aceeași informație.

În acest sens mai indică recurentul că conform prevederilor art. 1516 alin. (4) CC, dacă succesorul a intrat în posesiunea unei părți din patrimoniu, se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla și din ce ar consta.

Precizează recurentul că a locuit în bunul imobil litigios - casa din s. Nimoreni, raionul Ialoveni împreună cu părinții săi.

La 23 octombrie 1990 a decedat tatăl său, iar după decesul acestuia nici mama sa Bîrsan Elena și nici unul dintre copii nu s-a adresat la notar pentru deschiderea succesiunii.

Recurentul mai precizează că după decesul tatălui, el a rămas să locuiască în casa părintească și astfel a devenit și moștenitor al acesteia, iar certificatul de moștenitor testamentar eliberat pe numele pîrîtului, care i-a fost expediat în martie 2013, moment din care a și început a curge termenul de prescripție, este ilegal.

Susține recurentul că instanța de apel incorect a constat că nici o persoană nu are dreptul să moștenească averea părinților dacă are în proprietate un alt imobil construit personal.

Mai indică recurentul că instanța de apel la pronunțarea deciziei a încălcat esențial normele de drept material, a apreciat incorect probele examinate în ședința instanței de fond și a interpretat în mod eronat legea.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul recurentului Bîrsan Chiril, avocatul Pascal Veronica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de reprezentantul recurentului Bîrsan Chiril, avocatul Pascal Veronica asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul recurentului Bîrsan Chiril, avocatul Pascal Veronica, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e

Recursul declarat de reprezentantul recurentului Bîrsan Chiril, avocatul Pascal Veronica, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat